kambio

portabos independiente antijano

in dit mei-nummer:

Het "Rapport van het jaar 1967" door kambio aangeboden aan diegenen die ná de verkiezingen onze Antilliaanse gemeenschap op poten zullen moeten houden

Het "Rapport van het jaar 1967" dat de noodzakelijkheid van belastingverhoging uiteenzet aan diegenen die vóór de verkiezingen ijselijk hierover menen te moeten zwijgen.

Het "Rapport van het jaar 1967" opgedragen aan Paus Paulus als een konkrete antilliaanse uitwerking van zijn ensikliek Populorum Progressio waaruit de volgende twee citaten:

"Taak van de autoriteiten is het vermijden van het risiko van steeds verdere vergroting van de welvaart der rijken en de overheersing der sterken, terwijl tegelijkertijd de armen in hun ellende blijven en de slavernij van de verdrukten toeneemt".

"Er bestaat geen onvoorwaardelijk absoluut recht op eigendom. De overheden kunnen en moeten soms tussenbeide komen om te onteigenen of de voorhanden baten ten dienste van de gemeenschap te stellen".

anja 3, número 2 mei 1967

kambio

portabos independiente antijano

redakshon: h. arends, h. hollander, antijas; m. de castro, tilburg; e. n. kleinmoedig, a. moen, amsterdam; r. pieters, delft; c. romney, leiden; j. eustatia, f. oduber, g. maduro, nijmegen

direkshon
na hulanda: e. n. kleinmoedig, johan huizingalaan 340 amsterdam
na antijas: h. arends, sta. rosaweg 80, burundanga, curaçao.

---

kontenido:

---

kambio ta sali kada seis siman;
supskrishon ta monta f. 5.— pa anja.
eksemplarnan di kambio ta ser bendí pa f. 0.75 kada uno na libreríanan antijano.
pa tur otro informashon: tel. 23434-36091-35816.
imprenta: otto h. zalm.

numero di giro:
na hulanda: no 699830 na nomber di e. n. kleinmoedig
na corsow: no 238200 na nomber di kambio.

WELVAARTSHANDHAVING

WELVAARTSVERDELING

de noodzaak van sterk progressieve direkte belastingen

VOORWOORD

In het kader van onze kritiek op de sociaal-ekonomiese wanverhoudingen binnen onze antilliaanse samenleving en op de fundamentele tekortkomingen van het kapitalistiese maatschappij-systeem aldaar, vragen wij uw aandacht voor een tweetal centrale problemen, namelijk de welvaartshandhaving en de welvaarts(hér)verdeling, en de rol die sterk progressieve inkomsten- en vermogensbelastingen daarbij noodzakelijkerwijs moeten spelen.

Eerste van de twee genoemde problemen werd reeds tien jaar geleden in het inmiddels opgeheven maandblad 'Christoffel' door de toen op onze Antillen werkzame ekonoom drs. H. Meij uitvoerig behandeld(1). Voor een behandeling van dat probleem grijpen wij terug naar zijn betoog, welke wij door enige kritiek laten volgen.

Het tweede probleem zal in termen van KAMBIO behandeld worden. Dit betekent dat wij de bestaande inkomens- en vermogensverdeling, respektievelijk konsentraties, in onze samenleving zien als het produkt van de verhoudingen tussen de heersende klasse van bezitters en die der overheerste bezitlozen, tussen de kapitalisten en hun politieke 'hulpen' enerzijds en de arbeiders, het salariaat, en de anti-kapitalistiese progressieve krachten anderzijds. Hieruit volgt dat wij voor de verwerkelijking van de hoognodige en duurzame struktuurveranderingen in de antilliaanse maatschappij sosiale of klassestrijd onvermijdelijk en noodzakelijk achten, mede ter bewustwording en emancipatie van de personen en groepen wier sosiale kansen beperkt worden door systematiese uitbuiting op grote schaal en door ergerlijk paternalisme van zogeheten 'gevestigde belangen'.

Tien jaren zijn voorbij gegaan sinds de pubiikatie van drs. Meij in Christoffel zonder dat het probleem van de welvaartshandhaving aan belangrijkheid en aktualiteit heeft ingeboet. Integendeel. Als gevolg van de massale ontslagen en grote werkloosheid der laatste jaren is het tot een probleem van de eerste orde geworden. Door die ontwikkeling is in gelijke mate het probleem van de verdeling, met name de hérverdeling van de welvaart op onze eilanden manifester geworden.

In het belang van de nodige meningsvorming over deze met elkaar nauw verband houdende problemen geven wij, in essentie, het betoog van voornoemde ekonoom weer om vervolgens de noodzaak van een gelijktijdige herverdeling van de welvaart door middel van klassestrijd te argumenteren.

WELVAARTSHANDHAVING: een methode

Handhaving van de welvaart is, om met Meij te spreken, 'het nastreven van een kontinuiteit in het welvaartsniveau zonder **ingrijpend gewijzigde omstandigheden'**; zij dient duidelijk onderscheiden te worden van een verbreding of diversifikatie van de ekonomie en van een spreiding van de welvaart ofwel (hér)verdeling van het nationale inkomen en vermogen.

Allen weten wij dat door de automatisering in de sleutelindustrieën op onze eilanden er heden volop sprake is van 'ingrijpend gewijzigde omstandigheden': er is geen tekort meer, maar een teveel aan arbeidskrachten, of juister, een veel te beperkt produktieapparaat, en de koopkracht is door massale werkloosheid aanzienlijk gedaald. (ong. 15% i.v.m. 1967)

Rekening houdend met de mogelijkheid of grote waarschijnlijkheid van een dergelijke ontwikkeling, stelde drs. Meij voor (in 1957!) een **aanzienlijk fonds van internationale koopkracht** te creëren teneinde de voorwaarden te scheppen voor industrieën die de olieindustrie kunnen **vervangen** in geval de laatste voor onze samenlevingen van geringe betekenis mocht worden of er zelfs zou verdwijnen. De nadruk die Meij legt op welvaartshandhaving impliceert niet dat hij de pogingen tot welvaartsverbreding door middel van welvaartsprojekten geringschat. Al de aktiviteiten die daarop gericht zijn, zijn op z'n hoogst 'aanvullend van karakter', merkt hij op. Zij vallen weg wanneer de olie-industrie zou wegebben. "Er mag niet van verwacht worden dat zij de welvaart op de Nederlandse Antillen handhaven", stelt hij vast. Een uitspraak die onzes inziens van toepassing is op de buiten reële proporties opgeblazen toerisstenindustrie.

MIDDELEN.

Hoe of waaruit kunnen de vereiste middelen voor de vorming van het fonds verkregen worden?

Naar de mening van Meij vormen de belastingen, met name de direkte, en in het bizonder **de inkomstenbelasting,** de grote bron. Een (additionele) opbrengst van jaarlijks vijf miljoen ant. gld. (in '57) te verkrijgen door nieuwe heffingen en verhoging van bestaande belastingen zou bij belegging in het buitenland in circa 25 jaar kunnen toenemen tot ongeveer een kwart miljard antilliaanse gulden, welk fonds Meij zeker voldoende lijkt, aannemende dat het in 1957 bestaande welvaartsniveau gehandhaafd zou blijven. Daar dat niveau sindsdien is gedaald, zal nu logieserwijs het benodigde fonds en dus ook de voor de vorming ervan vereiste belastingopbrengst beide groter moeten zijn dan de zojuist vermelde bedragen. Na een algemene stijging van z.g. kostprijsverhogende belastingen afgewezen te hebben, —wegens de in de meeste gevallen onrechtvaardige, zwaardere druk ervan op de lagere inkomenskategoriën,— en vervolgens in de sektor der direkte belastingen een verhoging van de winstbelasting als gevaarlijk voor de verdere ekonomiese ontwikkeling verworpen te hebben, houdt Meij de direkte belasting van natuurlijke personen over; de laatste bestaat in de vorm van een vermogensbelasting of in de inkomstenbelasting. Meij spreekt zijn voorkeur uit voor een verhoging van de inkomstenbelasting. Een **vermogensbelasting** elimineert hij als mogelijke bron waaruit de middelen voor fondsvorming geput kunnen worden. Dat zou, volgens hem, 'onprakties, ondoelmatig en onvoldoende' zijn, omdat: a). de kosten van heffing zeer hoog zullen zijn, b). de registratie van het privé-vermogen, spesiaal op de Antillen, zeer moeilijk zal blijken, en c). de opbrengst het miljoen niet zal bereiken.

GROTERE PROGRESSIVITEIT.

Is eenmaal volgens de argumentatie van drs. Meij de inkomstenbelasting als het geschiktste middel overgebleven, dan gaat het erom óf en in welke mate verzwaring van de belastingdruk op het inkomen van natuurlijke personen op de Antillen mogelijk is. Hierover zegt hij: "Op zichzelf is dit een vrij zinloos probleem: de ervaring in de loop der tijden en in verschillende landen heeft wel geleerd, dat **op dit gebied vrijwel niets onmogelijk is.** In wezen komt het neer op een waardering van wenselijkheden".

Meij, en wij met hem, rekenen een verhoging van de inkomstenbelasting, vooral voor de hogere inkomenskategoriën, tot de prioriteiten. Een **vergelijking van belastingdruk**(2) in enkele landen, die qua welvaarts- en ontwikkelingsniveau met de Nederlandse Antillen vergeleken kunnen worden, leert dan dat:

a). de belastingdruk op het inkomen van natuurlijke personen in de Nederlandse Antillen zeer laag is, en dus dat er aanzienlijke ruimte is voor belastingverhoging, b). de belastingdruk op inkomens van rechtspersonen (ondernemingen) er ook laag is, namelijk nog geen 30% tegen die in Nederland ruim 40% en in de Verenigde Staten ruim 50%.

" Rekening houdende met de bizondere omstandigheden op de Nederlandse Antillen,. . . zou het, in het licht van het voorgaande, een zeer gematigde eis zijn, één derde van de opbrengst van deze (inkomsten)belastingen aan te wenden voor de noodzakelijke fondsvorming", stelt drs. Meij vast. De tarieven van de inkomstenbelasting zouden daartoe over de gehele lijn met 50% verhoogd moeten worden. De invloed van deze verhoging op het prijsindexcijfer van de kosten van levensonderhoud zullen zeer gering zijn, aldus Meij, nl. ruim twee punten. Van de inkomens tot N.A.f. 15.000 zou de verhoging slechts enkele procenten van het totale inkomen bedragen. **"Mogelijk ernstige reperkussies,** tengevolge van deze verhoging van de inkomstenbelasting, **liggen niet in**

de lijn der verwachtingen", meent Meij. Hij merkte tenslotte op dat men (d.i. de Overheid, red. K.) bovenaangegeven wijziging van de belastingstruktuur reeds tien jaar geleden had moeten nemen om te kunnen voorkomen dat de Antillen op een gegeven moment een grote inkomsten- en werkverschaffende olie-industrie zullen ontberen.

KRITIEK.

Hoewel wij het onder de bestaande sosiaal-ekonomiese verhoudingen op de Antillen in essentie eens zijn met de door drs. Meij voorgestane maatregel, vinden wij een tweetal punten in zijn betoog het bekritiseren waard. Het betreft de invoering en de opbrengst van een vermogensbelasting en het gevaar van een verzwaring van de belastingdruk op de hogere bedrijfswinsten.

Met betrekking tot het eerste willen wij opmerken dat de invoering minder een ekonomies dan wel een politiek probleem van machtsverhoudingen is, en dat de opbrengst niet per sé minder dan een miljoen ant. gld. hoeft te bedragen. De grootte ervan hangt geheel af van de aanslag, die middels een wet vastgesteld wordt, hetgeen eveneens politiek in het spel brengt.

Afgezien hiervan is het ons niet duidelijk hoe drs. Meij destijds een opbengst van minder dan een miljoen heeft kunnen verkrijgen bij een tarief van NAf. 30.000 of minder. Want de opbrengst zou ook toen verscheidene miljoenen hebben belopen.

Heden zou een dergelijke vermogensbelasting tien miljoen of meer opbrengen, hetgeen bovendien verkregen zal zijn uit het vermogen van niet meer dan één om zijn grote 'zuinigheid' welbekende rijkaard op Curacao. Maar, voornoemde ekonoom kon in 1957 de huidige, weliswaar nog onvolledige kennis omtrent de grootte van het vermogen van de betreffende grootkapitalist niet bezeten hebben, omdat de grootte pas enkele jaren geleden door de toenmalige Minister van Financiën tot onderwerp van een serieus onderzoek werd gemaakt. De schatting die toen werd gedaan, en nog wel aan de lagekant werd gehouden, liep in de orde van grootte van honderd twintig miljoen dollar of pakweg tweehonderd miljoen antilliaanse guldens. Voor de samenleving noch voor de Staat een verwaarloosbaar vermogen, dunkt ons.

Ook al zou Meij in 1957 de mogelijkheid van een enorm vermogen als deze niet vermoed hebben, dan nog lag het voor de hand het vermogen van deze en andere zeer vermogende antilliaanse kapitalisten op verscheidene tientallen miljoenen te schatten.

Wat betreft het gevaar van een verhoging van winstbelasting vragen wij ons af of de verwachte 'klimaatsverslechtering', die op een verhoging zou volgen, werkelijk zal leiden tot hetzij vermindering van produktie door de zwaarder belaste ondernemingen, vermindering van bedrijfsvestigingen en/of investeringen, of zelfs vertrek van ondernemingen uit de Antillen. Wij hebben de indruk dat dit als algemene mening teveel en bij voorbaat als vaststaand wordt aangenomen. Om feitelijk uitsluitsel te krijgen zal de proef op de som genomen moeten worden, d.w.z. daadwerkelijk de winstbelasting bij wijze van proef te verhogen met een op grond van een vergelijking van materiële en meetbare psychologiese faktoren tussen de Antillen en omliggende landen geschat percentage. Anders is de vrees voor een schadelijke reaktie van de zijde der ondernemers en kapitaalbezitters gebaseerd op pure spekulatie. En dat mag, in principe, niet de basis zijn voor een finansieel-ekonomies struktuurbeleid van de Overheid.

Die Overheid heeft al sinds jaren gekozen voor een grotere afhankelijkheid van buitenlands kapitaal, en een belastinghervorming, die haar uit de antilliaanse samenleving zélf de middelen en de macht zou hebben verschaft om zowel autónomer als rechtvaardiger te kunnen handelen, genegeerd.

---

(1) Christoffel, jrg. 2, no. 5, febr. 1957, blz. 201-214. Drs. Meij "Bestendiging van de welvaart in de Nederlandse Antillen".

(2) zie: Welvaart(hér)verdeling, tabel I

WELVAARTS(HER)VERDELING

algemene motieven

Nauwverbonden met een handhaving of bestendiging van de welvaart is een herverdeling van het nationale inkomen en vermogen. Het belangrijkste motief van ideële aard voor een verdeling van de welvaart op de Antillen alsook in andere ontwikkelde landen, ligt in de sfeer van de ideologie. Dit kompleks van ideeën omtrent de maatschappij en haar ontwikkeling bevat belangrijke waarden, zoals die van sosiale gelijkheid ofwel gelijke sosiale kansen in het verwerven van materiële en geestelijke goederen voor alle mensen.

Sinds de emancipatie van de voorlopers van de huidige klasse van bezitters, de bourgeoisie, werd 'gelijkheid' tot universele waarde geproklameerd. Het was echter niet eerder dan met de opkomst van het sosialisme dat daaruit de konsekwentie werd getrokken: geen sosiale gelijkheid zonder een veel gelijkere verdeling van het nationale inkomen en vermogen. Voor dat sosialisme werd die verdeling de grondslag voor sosiale rechtvaardigheid.

Met het ideologiese motief pleit ook het sosiaalekonomies motief voor welvaartsherverdeling ten bate van de meerderheid van arbeiders en andere bezitlozen. Met een gelijkere verdeling namelijk, is enerzijds een stabiele ekonomie en anderzijds grotere bestaanszekerheid en gelijkere sosiale kansen realiseerbaar. Zonder die verdeling, het tegendeel, zoals de ontwikkeling op onze eilanden duidelijk aantoont. In 'Methoden en Middelen van een Overheid' wordt dit verder uitgewerkt.

Al is er nu in de politiek van de 'demokratiese' Overheid op onze eilanden niet de minste aanwijzing voor het bestaan van sosialistiese ideeën te vinden, een tendentie naar ietwat grotere sosiale rechtvaardigheid bestaat er, ofschoon de zeer grote verschillen in inkomen, en meer nog in vermogen, tussen enkele groepen en grote sosiale klassen dit niet doen vermoeden, hetgeen evenzeer te wijten is aan de lamlendige inkomenspolitiek van 'demokratiese' regering en 'volks'vertegenwoordiging in onze samenleving.

Het is minstens de morele plicht van iedere Antilliaan om van die zwakke tendentie een op fundamentele herverdeling gerichte politiek te maken, opdat werkelijke sosiale rechtvaardigheid en demokratie binnen het bereik van onze samenleving kunnen geraken.

DE INKOMENSVERDELING.

De meeste Antillianen zullen zich zonder een nadere bestudering van beschikbare gegevens moeilijk een voorstelling kunnen maken van de **zeer grote inkomensongelijkheid** en van de ronduit **enorme vermogensongelijkheid** tussen een kleine kategorie personen met hoge tot zeer hoge inkomens en zeer grote kategoriën personen met lage tot zeer lage inkomens per jaar. Temeer niet, omdat hen jaar en dag, via pers, radio, televisie en onderwijs de indruk werd (en wordt) gegeven dat de verdeling van sosiale kansen en die van goederen in onze samenleving 'demokraties' en aanvaardbaar is.

Als een bijdrage tot de demythologisering van onze samenleving en tot de bewustwording van zeer vele van onze landgenoten van hun werkelijke, klasse-bepaalde positie in de antilliaanse maatschappij, geven wij vervolgens een kritiese beschouwing van de inkomens- en vermogensverdeling zoals die er de laatste jaren bestaat en zich ontwikkelt. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de cijfers voor de jaren 1955 en 1960, zijnde de meest recente gegevens die ons ter beschikking stonden. De aangebrachte indeling van belastbare inkomens in vier klassen ontlenen wij in oorsprong aan het rapport van een werkgroep van de Nederlandse Antillen ten behoeve van de in 1957 gehouden Techniese Conferentie omtrent Demografiese Problemen in het Caraibisch Gebied; de indeling in dertien klassen in het Statistisch Jaarboek 1965 was ter verduidelijking van onze argumentatie minder geschikt.

De werkgroep onderscheidde in haar rapport een vijftal 'planes of living', respektievelijk de 'poverty planes', waarvoor een jaarlijks inkomen van minder dan NAf. 2000,— als het kriterium geldt, de 'subsistence planes' (jrl. ink. v. gemidd. f. 2500,—), de 'minimum health and decency planes' (jrl. ink. v. gem. f. 4700,—), de 'comfort planes' (gem. f. 8250,— p.j.) en de 'luxury planes' met gem. f. 21.000,— of meer per jaar.

Moeten wij het Statistisch Jaarboek (SJ) geloven, dan zouden er geen cijfers beschikbaar zijn over de inkomens beneden de fiskaal belastbare grens van NAf. 2000,—, hetgeen impliceert dat er geen cijfers zouden bestaan over het aantal personen met een jaarlijks inkomen dat op armoede-niveau leeft. Dit wekt enige verbazing daar het betreffende percentage, dat deze kategorie mensen op het totaal van personen met een jaarlijks inkomen zou uitmaken, door de werkgroep, — steunend op het gezag van het toenmalige hoofd van het Bureau voor de Statistiek —, op 20% werd gesteld.

Het percentage van 20 en de gekozen inkomenskriteria voor het onderscheid in vijf levensniveaus lijken ook heden ten dage geldig, en wel door:

a). de sinds 1957 sterk toegenomen werkloosheid, die in 1966 volgens nederlandse vakbondsdeskundigen tussen de 30 a 40% van de beroepsbevolking zou omvatten.

b). de daling van de koopkracht of het gemiddelde reele inkomen per hoofd van de bevolking in die periode van ongeveer NAf. 2000,— naar ong. f. 1700,— (in prijzen van 1957) met 15%, hetgeen mede aan een stijging van de kosten van levensonderhoud (a.g.v. prijsverhogingen) moet worden toegeschreven (zie: blz. 15),

c). het vrijwel niet gestegen peil van de bruto-uurlonen sinds 1959.

Aannemende dat de 20% juist is, óók voor de

Tabel I

Verdeling v.h **belastbare** inkomen v. natuurl. personen (*)

planes of living	inkomens klasse x f. 1000	personen 1955 %	personen 1960 %	inkomen 1955 %	inkomen 1960 %
subsist.	2—3,6	34,3	26,3	16,6	10,6
min. h. & dec. pl.	3,6—6,5	38,25	39,0	28,3	25,6
comf. pl.	6,5—14,6	21,25	26,1	31,8	33,7
lux. pl.	14,6	6,2	8,6	23,3	30,1
	totaal %	100,0	100,0	100,0	100,0
	tot. absol.	38.249	40.014	235.934 x f. 1000	291.406 x f. 1000

jaren ná 1957, dan hebben de cijfers m.b.t. de verdeling van het inkomen van natuurlijke personen in het SJ betrekking op het inkomen van 80% van de personen met een jaarlijks inkomen. Schatten wij het inkomen van de 20% inkomenstrekkers op armoede-niveaus, op grond van de verhouding personen-inkomen voor de overeenkomstige kategorie in Nederland, op 4% van het totale jaarlijkse inkomen van natuurlijke personen. Gevoegd bij de 80% het belastbare inkomens volgt hieruit dat **de werkelijke, algehele inkomensverdeling schever, ongelijker en onrechtvaardiger is** dan die, welke de cijfers uit het SJ reeds aangeven, hetgeen uit onderstaande tabel is op te maken.

werkloos zou zijn —, bijna 75% van de totale bevolking van onze eilanden voor hun levensonderhoud afhankelijk is van de inkomsten van personen van wie meer dan de helft (56%) lage tot zeer lage inkomens heeft (f. 5000,— of minder, tabel II). Dit betekent dat die personen hoofdzakelijk kostwinners zijn. **Bijgevolg lijdt zeker een derde van de totale bevolking van de Nederlandse Antillen armoede en nog eens een derde leeft op de rand van armoede.** (zie tabel II)

De luxe-staat die nog geen vijf procent van de totale bevolking daarentegen kan voeren maakt de bestaande inkomensverdeling tot een aanfluiting van al wat sosiaal rechtvaardig en demokraties is.

Tabel II

Verdeling v.h. **totale** inkomen v. natuurl. personen

planes of living	inkomens klasse x f. 1000	personen 1955 %	personen 1960 %	inkomen 1955 %	inkomen 1960 %
poverty	—2	(20,0)	(20,0)	(4,0)	(4,0)
subsist.	2—3,6	27,6	21,1	15,75	10,2
min. h. & dec. pl.	3,6—6,5	30,6	31,2	27,2	24,4
comf. pl.	6,5—14,6	17,0	20,8	30,55	32,4
lux. pl.	14,6	4,8	6,9	22,5	28,9
	totaal %	100,0	100,0	100,0	100,0
	tot. .absol.	47.811	50.018	245.764 x f. 1000	303.548 x f. 1000

Over de kategorie mensen die op een minimum niveau van gezondheid en fatsoenlijk bestaan leven zegt het rapport: ...they have a slight reserve above mere physical subsistence,...they are unable however to set aside savings, so temporary unemployment, accidents or illness may push them from their minimum health and decency planes to the subsistence or the poverty planes.

Bij dit alles dient men in gedachten te houden dat wegens het zeer lage percentage dat de beroepsbevolking uitmaakt van de totale bevolking, nl. ong. 25%, — waarvan bovendien meer dan een-derde

KONSENTRATIE EN POLARISATIE.

Een scherper beeld van de konsentratie van inkomens (en van vermogens) in handen van zeer weinigen verkrijgt men door de inkomensklasse van NAf. 14,6— 21(xf.1000) in drie subklassen te delen, namelijk een van 14,6—40,0(xf. 1000), een van 40,0—75,0(xf. 1000 en een van 75,0— 100,0 (xf. 1000). Willekeurig is deze subverdeling niet te noemen, want de kategorie der grotere handelaren en 'kleinere' kapitalisten vallen in de 40,0—75,0 (xf. 1000)-subklasse, en de grootste handelaren te-

Tabel III
Konsentratie v.h. totale inkomen van natuurlijke personen

inkomens klasse x f. 1000	personen 1955 %	personen 1960 %	inkomen 1955 %	inkomen 1960 %
14,6—40	4,0	5,51	15,3	18,4
40—75	0,73	1,14	4,7	6,2
75—100	0,14	0,25	2,6	4,3
totaal %	4.8	6,9	22,5	28,9
tot. abs.	2319	3475	54.933 x f. 1000	87.623 x f. 1000

zamen met de grotere en grootste kapitalisten in de subklasse van 75,0— 100,0(xf. 1000)

Uit bovenstaande cijfers (tab. II en III) blijkt dat in 1960 van alle personen met een jaarlijks inkomen, **10.000 met de laagste inkomens (f. 2000, —) een gezamenlijk inkomen hadden dat nog kleier was dan dat van circa 120 personen met de hoogste inkomens** (75— xf. 1000)

Anders gezegd: deze 120 personen hadden elk afzonderlijk jaarlijks gemiddeld meer dan tachtig maal zoveel aan inkomen te verteren dan gemiddeld elk van de 10.000 inkomenstrekkers op armoedeniveaus. Vergeleken met het gemiddeld inkomen van elk van de 10.000 die op een bestaansminimum leven, had ieder van die 120 personen gemiddeld dertig maal meer.

Deze konstateringen zijn niet de opmerkelijk ondemokratiese kenmerken van de inkomensverdeling in onze samenleving. Een ander (dan de konsentratie) is met de term **polarisatie** aan te duiden; dit is de ontwikkeling naar nog grotere inkomensongelijkheid door **processen van verarming en verrijking** aan respektievelijk de brede basis en de smalle top van de piramide van alle personen met een jaarlijks inkomen (zie: tabel IV). Enkele redenen en cijfers worden in dit artikel gegeven die de konklusie wettigen dat deze hoogst ondemokratiese ontwikkeling zich na 1960 tot op heden heeft voortgezet.

Van 1955 naar 1960 is het gemiddelde inkomen van de personen, die de inkomenskategorie van 2—3,6(xf. 1000) vormen, relatief en absoluut gedaald, terwijl in dezelfde periode het gemiddelde inkomen van de personen, die tot de inkomensklasse van 40— 100(xf. 1000) behoren, relatief en absoluut is gestegen. ((tabel IV)

Als aandeel in het totale inkomen is het inkomen van de 2—3,6-kategorie in die vijf jaar met meer dan een derde (35%) gedaald; als deel van het totale aantal personen met een jaarlijks inkomen is het aantal personen in die inkomenskategorie gedaald met bijna een vierde (23,5%). Hiertegenover staat dat het inkomen van de 40— 100(xf. 1000)-klasse in die periode, als aandeel in het totale inkomen met bijna de helft (46,1%) is gestegen; het aantal personen in deze inkomensklasse, uitgedrukt als deel van het totale aantal personen met een jaarlijks inkomen is tezelfdertijd met zes-tiende deel (59,8%) toegenomen. Het totale inkomen steeg in die vijf jaar met 57,788 miljoen ant. gld. ofwel met ong. 23,5%.

Uit de hiernavolgende tabel is ook op te maken dat, enerzijds, de daling van het aantal persōnen en het inkomen van de kategorie 2,—3,6(xf. 1000) tussen 1955 en 1960, in procenten, bijna gelijke tred heeft gehouden (20,4%a:21%i), maar dat, anderzijds, de stijging van het inkomen van de klasse 40— 100(xf. 1000) de stijging van het aantal personen aanzienlijk heeft overtroffen (80,4%i:66,9%a), en dat de gemiddelde nominale inkomensstijging van elke persoon in deze inkomensklasse in die vijf jaar meer dan 500 maal groter was dan de gemiddelde nominale inkomensdáling van iedere persoon in de kategorie van 2—3,6(xf. 1000).

Beperken wij onze aandacht niet tot het nominale inkomen, maar betrekken wij ook het **reëele inkomen** in de inkomensvergelijking, dan zullen de verhoudigen nog ongunstiger uitvallen, om de eenvoudige reden dat de in de betreffende periode gestegen kosten van levensonderhoud juist op de kleine inkomens het zwaarst drukken: elke gulden is er letterlijk 'broodnodig', mede door de in de lagere inkomenskategoriën gemiddeld grotere gezinnen of huishoudens dan in de hogere inkomensklassen.

Met recht kan gekonkludeerd worden dat op onze eilanden de laatste tiental jaren de armen armer worden en de rijken nog rijker. Deze gelijktijdige processen van verarming en verrijking zouden nóg scherper tot uiting komen wanneer men degenen, die geen fiskaal belastbaar jaarlijks inkomen hebben (f. 2000,—), ofwel de hypothetiese 20% op armoede-niveaus met een hypotheties inkomen van 4% van het totale inkomen, niet bij de berekening betrekt.

Zijn dit nu de resultaten van een 'demokraties', sociaal rechtvaardig en 'onafhankelijk' bestuur?

Tabel IV

		ARMOEDE f. 2000 — f. 3600 1955	1960	vergelijking van inkomens- en aantalsverhoudingen		RIJKDOM f. 40000 — f. 100000 1955	1960		
pers.	%	27,6	21,1	d=6,5% vd = 23,5%	st = 0,52% vst=59,8%	0,87	1,39	%	pers.
pers.	abs.	13197	10504	d = 2693 p. =20,4%	st = 279 p. = 66,9%	417	696	abs.	pers.
inkom.	abs.	38,97 mln	30,96 mln	d = 8 mln =21%	st = 14,14 mln = 80,4%	17,58 mln	31,72 mln	abs.	inkom.
inkom.	%	15,7	10,2	d = 5,5% vd = 35%	st = 3,3% vst=46,1%	7,15	10,45	%	inkom.

(d = daling vd = verhoudingsdaling st = stijging vst = vverh. st.)

f. 2000 — f. 3600	f. 40000 — f. 100000	tot. p. '60 : 50018	tot. i '60 : 303,548 mln
gemid. inkom. '55 : f 2953	gemid. inkom. '55 : f 42158	tot. p. '55 : 47811	tot. i '55 : 245,764 mln
gemid. inkom. '60 : f 2947	gemid. inkom. '60 : f 45575	abs. st. p : 2207	abs. st. i : 57,78 mln
daling : f 6,—	stijging : f 3417	% st. p : 4,6	% st. i : 23,5

Betrekt men de kategorie pers. met een jaarl. ink. van f 2000,— in de Armoede-pool, dan worden de cijfers voor 1960 resp. 41,1%, 20504 p. 43.1 mln en 14,2%.

DE VERMOGENSVERDELING, C.Q. KONSENTRATIE.

Zo de verdeling van het inkomen in de antilliaanse samenleving zeer ongelijk is, en nog ongelijker aan het worden is, de ongelijkheid in de verdeling van het vermogen over de verschillende sosiale klassen, — eigenlijk tussen de hoogste (inkomens) klassen en allę andere tezamen —, moet er zonder meer enorm zijn.

Cijfers van de vermogensverdeling in onze samenleving schijnen niet te bestaan, althans zijn in de Statistische Jaarboeken niet gepubliceerd. Desalniettemin kan men zich met behulp van een dergelijke verdeling in een vergelijkbaar ontwikkelde kapitalistiese maatschappij (Nederland), een globaal idee vormen van de verdeling, of juister: van de konsentratie van het vermogen op onze Antillen.

Het ligt voor de hand de inkomensverdeling te zien als een zwakke weerspiegeling van de vermogensverdeling. Immers, het zijn degenen met de hogere en hoogste inkomens (circa 700 pers.) die hoogstwaarschijnlijk het meeste vermogen zullen bezitten, o.a. in de vorm van eerstgenoemde maatschappelijke produktiemiddelen.

De inkomensverhoudingen op de Antillen vormen een nog zwakkere weerspiegeling van de vermogensverhoudingen dan in Nederland al het geval is. Dit houdt verband met het feit dat er **geen vermogensbelasting** wordt geheven, waardoor bedrijfswinsten (die voor een belangrijk deel uit arbeid van anderen zijn toegeëigend) in geval van uitkering aan personen als inkomen zouden worden belast, door die personen ter vergroting van hun vermogen worden aangewend, de zg. vermogensaanwas. Hieruit volgt dat het statistiese inkomen van de personen met inkomens van f. 50,— 100(xf. 1000) een fors percentage lager zal zijn dan hun werkelijke inkomens; de niet-uitgekeerde of zg. ingehouden winsten nl. zijn in het algemeen bijna gelijk aan de uitgekeerde winsten, althans in Nederland. Gelet op de zeer geringe bereidwilligheid van de op onze eilanden gevestigde antilliaanse grootondernemers/kapitalisten om er belangrijke investeringen ter vergroting van de werkgelegenheid te doen, en gelet op de daarmee korresponderende omvangrijke jaarlijkse kapitaaluitvoer van tientallen miljoenen ant. gld., is het waarschijnlijk dat de niet-uitgekeerde winsten op de Antillen de uitgekeerde verre zullen overtreffen.

Een beeld van de vermogensverdeling/-konsentratie dat de werkelijke situatie dienomtrent nabij komt, is te verkrijgen m.b.v. een vergelijking tussen het percentage van de totale bevolking dat een jaarlijks inkomen heeft van f. 50000,— en meer, en de som van die inkomens enerzijds, en het percentage van de totale bevolking dat een vermogen bezit van f. 50000,— en meer met de som van die vermogens

anderzijds, om vervolgens uit deze gegevens een verhoudingscijfer te bepalen.

De desbetrefffende verhouding voor Nederland was in 1963 1:1,8. Dit betekent dat gemiddeld elke persoon in de vermogensklasse van 50— 100 (xf. 1000) 1,8 maal meer vermogen in dat jaar bezat dan gemiddeld elke persoon in de inkomensklasse van 50— 100(xf. 1000) aan inkomen verwierf. Eenzelfde procedure toegepast op de inkomensverdeling van 1960 in de antilliaanse samenleving zou de volgende cijfers opleveren:

minderen is een **ekonomiese politiek.** Een ekonomiese politiek omvat met name een **inkomens- en een prijspolitiek;** eerste is gericht op een herverdeling van het inkomen en zeer indirekt ook van het vermogen, terwijl de laatste op te vatten is als een bijdrage daartoe door opportunistiese verhogingen van de (verkoops)prijzen van goederen en diensten door handelaren en andere ondernemers tegen te gaan.

Het **uiteindelijke doel** van een ekonomiese politiek als deze is door de koopkracht gelijker te verdelen en haar bij de meerderheid der bevolking met

		Pers.	**Inkomen**	**(Vermogen)**
1960 :	Inkomensklasse & Vermogensklasse f. 50000 — f. 100000	0,104% v.d. 192538 (=201)	18,15 mln v.d. 303,548 (=5,98%)	(32,67 mln) v.d. ———

Het bedrag van 32,67 mln. (=1,8x18,15) vertegenwoordigt het uiterste minimum voor het werkelijke totaal aan vermogen van natuurlopers bóven de f. 50000,—. Wanneer nu het statistiese inkomen van de hoogste klassen lager is dan het werkelijke impliceert dit dat het hypothetiese statistiese vermogen van die hoogste klassen veel lager moet zijn dan hun werkelijke vermogen.

Het verhoudingsgcijfer is niet meer dan een hulpmiddel om de grootte en de konsentratie van het vermogen in handen van zeer weinigen (201 pers.) nader te bepalen. **Het werkelijke totaal zou in ieder geval de tweehonderd miljoen ant. gld. overschreiden,** welk bedrag volgens eerderaangehaalde officiële bron (blz. 4) het vermogen zou zijn van een op Curacao woonachtige, tevens grootste, antilliaanse kapitalist.

Waar de verhouding tussen inkomen en vermogen voor eenzelfde percentage van de totale bevolking met een inkomen, resp. vermogen van 50— 100(xf. 1000) in Nederland 1:1,8 bedraagt, zou de korresponderende verhouding voor onze Antillen minstens 1 op 11,0 zijn! De **vermogensongelijkheid** in de antilliaanse samenleving is dan ook onvoorstelbaar groot, hetgeen **alleszins ondemokraties** is alsook **funest voor de nodige onafhankelijkheid van de Overheid en voor de verwerkelijking van een effektief beleid gericht op welvaartshandhaving, -spreiding en -verhoging.**

METHODEN EN MIDDELEN VAN EEN OVERHEID.

Verwijzend naar de algemene motieven voor een welvaartsherverdeling vragen wij ons vervolgens af, hoe de sosiale en ekonomiese wenselijkheid omgezet in werkelijkheid ,althans waarschijnlijkheid?

Een belangrijke methode om de bovenstaande welvaartskonsentratie en sosiale ongelijkheid te ver-

lagere en laagste inkomens te verhogen, de ekonomie en daarmee de werkgelegenheid en bestaanszekerheid van zeer velen voor respektievelijk inzinkingen en achteruitgang te behoeden.

Een gelijkere verdeling van de koopkracht zal ten gevolge hebben dat de produktie (van diensteen en goederen) er minder bepaald zal worden door de veelal, middels reklame geschapen, ekstravagante luxe-behoeften van een minderheid met toereikende inkomens voor een komfortabel en luxueus leven. De meerderheid met inkomens, die nu nog ontoereikend zijn voor de bevrediging van primaire levensbehoeften zoals voeding, kleding, behuizing en geneeskundige verzorging, zal dan aan haar gerechtvaardigde eisen dienomtrent meer kracht kunnen bijzetten. Want, dat de produktie in onze samenleving afgestemd zou zijn op de bevrediging van de kollektieve basisbehoeften van de bezitloze meerderheid van de bevolking is zonder meer niet waar. Het gaat de heren van de handel, de verzekeringsmaatschappijen en van het bankwezen in de eerste plaats om de winst, en vele zogeheten volksvertegenwoordigers om hun hoge inkomen en status, en pas op de zoveelste plaats om de effektieve en duurzame bevrediging van de kollektieve basis-behoeften van de bevolking-als-geheel.

Een doeltreffend alternatief voor de bevordering van een minder ongelijke verdeling van de welvaart is **de heffing van sterk progressieve direkte belastigen,** met name op de inkomens en vermogens van f. 40000,— en meer, en in het bizonder op die van f. 75000,— en meer. De opbrengst van die belastingen kunnen de Overheid niet alleen de middelen verschaffen om kollektieve of gemeenschapsvoorzieningen zoals een nationale sosiale verzekering en gezondheidszorg, nationale openbare nutsbedrijven, grootscheepse woningbouw en wegenaanleg te bekostigen. Zij kunnen haar ook de macht verschaffen om in de bestaande ekonomiese (wan)orde in te grij-

pen, ekonomiese planning van de produktie dwangmatig te bevorderen, d.w.z. te doen afstemmen op een konstante en maksimale bevrediging van de levensbehoeften van de toenemende bevolking in de eerste plaats..

Aan de mate van overheidsbemoeiienis die aan bovenomschreven ekonomiese politiek ten grondslag ligt, — welke mate in goed-kapitalistiese maatschappijen gangbaar is —, is de maatschappij op onze eilanden reeds jaren toe. Desondanks kan men er waarnemen hoe de Overheid er door onwil of inkompetentie zelfs een dergelijke bemoeiienis ten bate van de bevolking-als-geheel niet aangaat. Een gematigde reorganisatie van het bestaande antikwariese belastingsysteem zoals door de ekonoom Meij voorgesteld schuwt zij; **buitenlandse leningen en giften moeten mede dienen om een fundamentele herstrukturering van de inkomens- en vermogensverdeling te voorkomen.** Maar, wat voor ekonomiese politiek men ook mocht voeren binnen een kapitalisties maatschappijsysteem om zeer grote inkomensverschillen voor de lagere en laagste inkomensgroepen 'draaglijk' en voor de middengroepen 'aanvaardbaar' te maken, de grootste hindernis voor de verwerkelijking van een betekenende en duurzame herverdeling van de welvaart (en van de politieke macht) blijft onloochenbaar het partikuliere bezit van maatschappelijke produktiemiddelen en de daaruit voortkomende konsentratie van inkomen en vermogen in handen van een zeer kleine groep. Deze faktoren vormen de hoofdoorzaken van de grote ongelijkheid in sosiale kansen, van de stagnatie van de ekonomiese ontwikkeling en de enorme werkloosheid met haar aantasting van de menselijke waardigheid en ondermijning of ontwrichting van veler groepsleven. Belangrijke sosiale wantoestanden, waaronder rasiale en sosiale diskriminatie, ondervoeding en materiële uitbuiting, houden direkt verband met het aftanse kapitalistiese systeem op onze eilanden.

DE "RUIMTE" VOOR PROGRESSIEVERE DIREKTE BELASTINGEN.

Laat men sosialisering van de maatschappelijke produktiemiddelen als de meest effektieve methode van welvaarts(her)verdeling buiten beschouwing, dan vormen sterk progressieve inkomsten- en vermogensbelastingen tezamen met een systeem waarbij lonen en lagere salarissen meer dan louter 'welvaartsvast' zjjn (wat zij nota bene nog niet eens zijn!), de voor de hand liggende methoden om de welvaart demokratieser te verdelen dan tot op heden in onze antilliaanse samenleving het geval placht te zijn.

Hoeveel 'ruimte' is er nu voor een verhoging of invoering van genoemde direkte belastingen? Een antwoord zou kunnen zijn: alle ruimte, tot aan de praktiese opheffing van de partikuliere beschikking over de grootste inkomens en vermogens toe. Laten wij echter voorlopig aannemen dat de door de ekonoom Meij voorgestelde verhoging van de inkomstenbelasting toereikend is voor het realiseren van de beoogde doeleinden.

Drs. Meij, die zijn maatregel niet voorstelt in het kader van een welvaarts(her)verdeling, maar omwille van een welvaartsbestendiging, toont met een vergelijking van de belastingdruk op inkomens van natuurlijke personen tussen de Antillen, Nederland en de Ver. Staten van Nrd. Amerika aan, dat er in de inkomensstruktuur van onze samenleving, zoals hij zelf konstateert 'aanzienlijke ruimte' bestaat voor een verhoging van de belastingprogressie. Dit met name voor de inkomens van f. 40000,— en meer per jaar, m.a.w. voor de bezittende klasse in onze samenleving.

De belastingdruk en de progressie zijn zowel in Nederland als in de Ver. Staten beduidend hoger dan op de Antillen, niettegenstaande het feit dat beide eertse twee landen maatschappij-systemen hebben die evenzeer gebouwd zijn op het partikuliere bezit van produktiemiddelen en de winst als belangrijkste drijfveer voor de produktie erkennen. In Nederland, waar de belastingdruk op de hoogste inkomens sinds januari 1965 is verhoogd, was de belastingdruk in 1957 op inkomens tot f. 25000,— per jaar bijna drie maal hoger dan die op nominaal gelijke inkomens op de Antillen, bijna 2,5 maal hoger op die v. 25000,— tot f. 40000,— p.j., bijna 2 1/4 maal groter op die van f. 45000,— tot 85000,— p.j. en prakties twee maal groter op de inkomens van f. 100000,— tot een half miljoen (of meer) per jaar. In de Ver. Staten, het kontinent waar het primaat van het partikuliere bezit van produktiemiddelen nog het minst is aangetast, in dit bolwerk van ekstreem-liberaal kapitalisme wordt door de Overheid ernaar gestreefd van de hoogste inkomensklassen niet minder dan 73 tot 80% naar de gemeenschapskas over te hevelen ter finansiering van o.a. zelfs daar noodzakelijk geachte kollektieve voorzieningen.

Het zij opgemerkt dat ook na de door Meij voorgestelde gematigde verhoging van de inkomstenbelasting de fiskale druk over de hele lijn een stuk lager zal zijn dan in de Ver. Staten en in Nederland. Indien het systeem van de direkte belastingen op de Antillen gemodelleerd wordt naar dat in Nederland, zullen niet alleen de middelen beschikbaar komen voor de vorming van een fonds van internationale koopkracht ter bestendiging van de welvaart, maar tevens de nodige gelden verkregen worden voor toereikende kollektieve voorzieningen, en de belastingdruk op inkomens boven NAf. 40000,— progressief toenemen. Ruimere gemeenschapsvoorzieningen behoren tot fundamenteel-demokratiese rechten van ieder antilliaanse burger. Zij vormen geen giften van politieke sinterklazen zoals de huidige miserabele sosiale bijstand en het magere ouderdomspensioen. Een drastiese verhoging van de inkomstenbelasting en een invoering van een vermogenbelasting voor resp. de hogere en hoogste inkomens- en vermogensklassen is zeer wel te realiseren in onze samenleving, mits de steun van een meerderheid der bevolking daartoe gemobiliseerd wordt.

Momenteel is één van de tientallen vermogende antilliaanse kapitalisten in staat aan inkomstenbelasting alleen meer dan een miljoen ant. gld. per jaar op te brengen, een ander meer dan de helft daarvan. Het is onthullend voor de mate van afhankelijkheid van de betreffende eilandelijke overheid van het grootkapitaal dat zij zonder de belastingopbrengst van deze ene multi-miljonair in korte tijd in zeer grote finansiële moeilijkheden zal geraken. Wij vragen ons dan af: Is dit de autonomie en de demokratie waarover volksvertegenwoordigers en demokratiese regeerders op gezette tijden de monden van vol hebben?

Tabel V
Vergelijking van de fiskale druk op het inkomen van gehuwden, in gemiddelde percentages v. h. inkomen.

(i) Inkomen (x f. 1000)	Nederl.	Ned. Ant.	Ver. St.
2—21	0 — 28,0	0,6 — 9,9	6,1—23,2
21 — 40	28,0—40,2	9,9—16,9	23,2—33,4
40 — 70	40,2—49,5	16,9—22,7	33,4—44,8
70 — 85	49,5—52,5	22,7—24,7	44,8—48,7
85 —√500	52,5—70,8	24,7—35,7	48,7—80,5

(i) respektievelijk: N.A. fl.; Ned. fl.; U.S. $.
(Deze tabel is samensteld uit de gegevens voor 28 inkomenskategoriën, zoals gepubliceerd in Christoffefl jrg. 2, no. 5, febr. '57, p. 208.)

'Volksvertegenwoordiging' en 'demokratiese' regering, die het maatschappij-systeem op onze eilanden graag spiegelen aan die van 'andere demokratiese landen', achten een belastingdruk en progressie met name op de hogere en hoogste inkomens zoals in Nederland of de Ver. Staten blijkbaar te vergaand, daarmee hun nog konservatievere houding etalerend.

Waarom de bezittende klasse in onze samenleving, die nog geen vijf procent van de totale bevolking uitmaakt, nog langer schandalig bevoordeeld ten koste van de overweldigende meerderheid? Waareigenlijk onze Antillen een finansieel, politiek en sosiaal paradijs gelaten voor nauwelijks tienduizend mensen en een poel van ellende en vernedering voor zeker vijf maal zoveel mensen?

SABOTAGE VAN DE WELVAARTSHERVERDELING

Voor de bepaling van de wijze waarop strijd gevoerd zal moeten worden om een sosialer, gelijker welvaartsverdeling en volledige werkgelegenheid te kunnen verwerkelijken, zal men de methoden, mechanismen, of middelen moeten onderkennen waarmee een herverdeling van de welvaart tegen gehouden en gesaboteerd werden en worden. De ekonomiese positie van de sociale klassen in het produktieproces en in de politieke besluitvorming, en hun houding ten aanzien van een daadwerkelijke welvaartsherverdeling ten bate van de grote meerderheid zijn bepalend voor een antwoord.

De meest gebruikte en nog wel 'legale' manier om een herverdeling van het nationale inkomen en vermogen tegen te gaan is, naast het korumperen van opportunistiese politici, die van **prijsverhogingen**, d.w.z. verhogingen van de verkoopsprijzen (i.t.t. de kostprijzen). Deze praktijk wordt toegepast in perioden waarin de vraag het aanbod overtreft, en wanneer de konkurrentie-positie van de handelaar-ondernemer-kapitalist zulks winstgevend maakt. Beide voorwaarden hebben zich op de Antillen tot voor enige jaren vrijwel konstant voorgedaan, enerzijds door een grote koopkrachtige vraag en anderzijds door een grote afhankelijkheid van monopolistiese handelsondernemingen en door de daaruit volgende geringe konkurrentie. Die monopolistiese marktverdeling bestaat er prakties onveranderd.

Zoals gebruikelijk in andere kapitalistiese maatschappijen geven ondernemers, die hun verkoopsprijzen verhoogden, meestal gestegen loonkosten of gestegen grondstoffenprijzen op de wereldmarkt als motief op. Hoe de **verkoops**prijs door marktverhoudingen en ekonomiese macht bepaald worden, en niet door het loon, toont het volgende voorbeeld echter duidelijk aan.

In begin 1964 verhoogde een limonadefabrikant op Curacao de prijs van een krat limonade van NAf. 3,— naar 3,60 terwijl de internationale suikerprijs, die hij als argument voor zijn verhoging gebruikte, een verhoging van de verkoopsprijs rechtvaardigde van zegge en schrijve twee cent per krat limonade. Deze daad was pure diefstal en een direkte aanslag op het reele inkomen van de konsument. De toenmalige minister van ekonomiese zaken had in die tijd nog wel bekend gemaakt dat de groothandelsprijzen in het algemeen, w.o. die voor levensmiddelen, zeker met 25% verlaagd konden worden. Maar sindsdien is gebleken wat men toen ook had kunnen weten, namelijk dat het maar vrijblijvende kritiek van de overheid op het grootkapitaal was, welke niet verplichtte tot een scherpe prijzenkontrole of prijsstop, niettegenstaande de gebruikelijke winstmarges van 100 a 300%. Uit 's ministers konstateringen blijkt evenwel dat minder ekstreme gevallen van prijsopdrijving door de groothandel op

grote schaal, — je reinste uitbuiting dus —, tot de normale gang van zaken in de ekonomie op de Antillen behoorde en behoort. Volgens dezelfde minister zijn de bruto-uurlonen er sinds 1959 vrijwel niet gestegen. De netto-lonen daarentegen zijn gedaald, mede a.g.v. de gestegen kosten van levensonderhoud door voornoemde praktijken. Het aandeel van de loontrekkers en de meerderheid van het salariaat in het totale inkomen is dan ook achteruit gegaan. (zie: blz. 7)

Het is een zorgvuldig gekultiveerde mythe uit de koker van ondernemers en burgerlijke politici dat in de ekonomie op onze eilanden vooral de lonen de (verkoops)prijzen bepalen. Het zijn vooral de eksorbitante winsteisen (100 a 300%) alsook de vaak inefficiënte, en irrationele bedrijfsvoering die er het prijsniveau hoog houden. **Op de Antillen lopen de lonen achter op de prijzen**, niet omgekeerd. De schandalig lage lonen aan winkelpersoneel, halfgeschoolden, en ook administratieve krachten maken de beweringen van het omgekeerde tot een absurditeit en een botte leugen.

Eisen om een hoger en stijgend reel loon door de vakbeweging in onze samenleving zijn dan ook redelijk gerechtvaardigd.

Een meer politieke methode om een herverdeling van de welvaart tegen te gaan is de georganiseerde samenwerking tussen Overheid, Kapitaal en Arbeid in **de Sociaal Economische Raad (SER).** Reeds eerder hebben wij de werkelijke motieven, doeleinden en werking van een SER in KAMBIO uiteengezet (K., jrg. 2, nr. 1).

De SER dient mede om eisen voor hogere reele lonen en betere arbeidsvoorwaarden, die immers ten koste zullen gaan van de grote bedrijfswinsten, tot een minimum beperkt te houden én de georganiseerde arbeiders en salariaat bij voorbaat tot immobiliteit te doemen door hen moreel, zoniet wettelijk te binden aan de besluiten of adviezen van de voor hen beruchte 'grote meerderheid' van Kapitaal en Overheid. Gedachtig de 15-jarige ervaring met een SER in Nederland, en in navolging van hun burgerlijke en kapitalistiese konfraters aldaar, heeft de antilliaanse overheid ook een SER ingesteld. Op basis van een mythe van 'het algemeen belang' en een samenwerking tussen fundamenteel tegengestelde produktiekrachten, Arbeid en Kapitaal, proberen Overheid en Ondernemers de Vakbeweging tot een feitelijke aanvaarding van hun doeleinden te bepraten, nl. een laag en nauwelijks stijgend nominaal loonpeil (om van het reele loon maar te zwijgen), politieke en sosiale immobiliteit van de vakbeweging, hetgeen tezamen dan 'gunstige industrialisatie-voorwaarden' worden genoemd. Kortom, een beheersing van de lonen en salarissen omwille van industrialisatie, winstmaksimalisatie, vermogensakkumulatie en 'free entreprise capitalism' door een kleine reeds vermogende klasse zónder dat daartegenover een beheersing van de prijzen, bedrijfswinsten, dividenden, tantiemes, en vermogen of bezit (van maatschappelijke produktiemiddelen) met behulp van o.a. een prijzenkontrole en sterk progressieve inkomsten- en vormogensbelastingen voor die klasse zal staan. Een bindende prijzen- en inkomenspolitiek, waaronder ook de hogere en hoogste inkomens vallen, is er zelfs niet goed denkbaar, omdat een dergelijke alomvattende politiek regelrecht in strijd is met de basispremissen van de kapitalistiese produktiewijze.

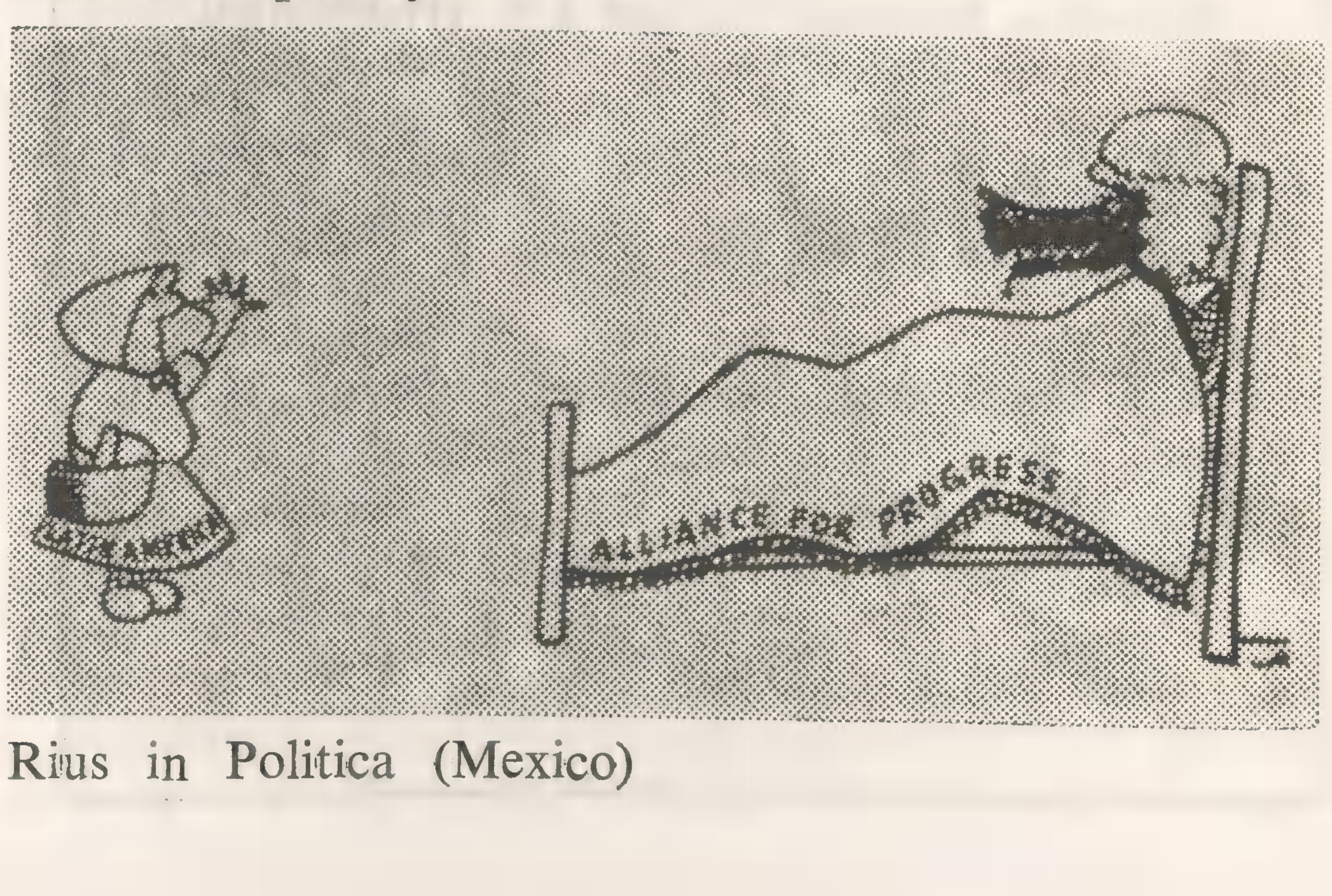
De partij die de grootste offers in inkomen en machtsvorming moet opbrengen is de minst draagkrachtige en zwakste van de drie: de partij Arbeid, dus de loontrekkers en het merendeel van het salariaat. Van hen en hun gezinnen wordt door de zeer vermogende ondernemers-kapitalisten en de zogenaamde demokratiese overheid, ongeacht of de laatste 'demokraties' of 'nationaal' in haar vaandel heeft staan, in feite geëist dat zij hun konsumptie voor lange tijd op het huidige peil handhaven zónder dat zij als tegenprestatie, middels hun belangen-organisatie (vakbonden en politieke vertegenwoordiging) ook maar enige zeggenschap verwerven over het ekonomies beleid van die ondernemers en de overheid, noch beschikkingsmacht over het vermogen (w.o. produktiemiddelen en winsten) dat door hún bestedingsbeperking zal zijn verkregen, maar dat door de kapitalistiese rechts(wan)orde aan de bezittende klasse zal gaan toebehoren. Dit is het ware gezicht van het kapitalisme: geinstitutionaliseerde uitbuiting van de niet-bezitters op grote schaal. De SER verdient dan ook de kwalifikatie van geraffineerd en gekamoefleerd onderdrukkingsapparaat van de bezittende klasse en van de gezeten groep van konservatieve burgerlijke politici.

KAPITALISME EN DEMOKRATISERING: EEN OPROEP TOT SOSIALE STRIJD.

Met behulp van een analyse van de inkomensen vermogensverdeling, en konsentraties, en door een beschouwing van methoden en middelen waarmee een welvaartsverdeling wordt tegen gegaan en zelfs gesaboteerd, is het basis-patroon van het maatschappijsysteem op onze eilanden bloot gelegd.

Verreweg de belangrijkste maatschappelijke verhoudingen blijken er die tussen enerzijds een kleine minderheid van de bevolking met zeer hoge inkomens en nog grotere vermogens, anderzijds de grote meerderheid die niet veel meer bezit dan haar fysieke arbeidskracht en geschoolde kennis.

Het oude sprookje

Rius in Politica (Mexico)

Deze verhoudingen worden wezenlijk bepaald door het partikuliere bezit van maatschappelijke produktiemiddelen, het streven naar (steeds grotere) winst en partikulier vermogen, en een organisatie van de produktie met geen of minimale overheidsbemoeiienis ten bate van de grote meerderheid van bezitlozen aan de ene kant, en het streven van georganiseerde loontrekkers en salariaat naar een toereikend en stijgend reëel inkomen, konstante en volledige werkgelegenheid, kollektieve bestaanszekerheid en demokratiese vertegenwoordiging bij de besluitvorming in de ekonomie en de politiek aan de andere kant.

In deze verhoudingen, die fundamentele tegenstellingen en scherpe belangenkonflikten inhouden, had en heeft een meerderheid van bezitlozen het meest te lijden, in ekonomiese en sosiale zin van het **struktureel geweld** van het in onze samenleving woekerende kapitalistiese systeem.

Het valt niet te ontkennen dat het recht op arbeid en een menswaardig, verzekerd bestaan van zeer velen er door kapitalisten en de hen gunstig gezinde politici vertrapt worden, omdat hún groepsbelangen in strijd zijn met de kollektieve belangen van de meerderheid. De realisering ervan gaat onvermijdelijk ten koste van het levenspeil van vele tienduizenden mensen op de Antillen. In deze situatie zal geen strukturele verandering komen zolang de loontrekkers en het salariaat zich niet veweren door middel van hun vakbonden, dus door georganiseerde sosiale of klassestrijd.

Wij veroordelen en verwerpen het kapitalistiese systeem op onze eilanden op grond van de bijna onbeperkte beschikkingsmacht van partikulieren over maatschapplijke produktiemiddelen, die voor het bestaan van de gehele samenleving van de grootste betekenis zijn, o.g.v. de daaruit resulterende uitbuiting van de werknemerskonsument, de klassetegenstellingen en konflikten, de onderschikking van de mens aan de winst en het vermogen, de fundamentele bestaansonzekerheid en de dreiging van werkloosheid, de verspilling van de produktiekrachten arbeid, kapitaal en grond, door de ongeplande, individualistiese produktiewijze, het onvermogen een sosiaal rechtvaardige verdeling van de welvaart te verwerkelijken, het toelaten van groot sosiaal onrecht en last but not least de kapitalistiese mentaliteit, die menselijke arbeid als koopwaar beschouwt en het geluk verkommersialiseert.

Tegen deze achtergrond is het prediken van verdraagzaamheid en samenwerking met de belagers van de kollektieve belangen van de bevolking misleidend; het werpt een psychologiese hindernis op voor de verwerkelijking van die belangen.

Vandaar dat wij, georganiseerde sosiale of klassestrijd voorstaan opdat de struktuurveranderingen, die voorwaarden vormen voor een veel gelijkere, sosiaal rechtvaardiger welvaartsverdeling en voor een demokratisering van het maatschappelijk leven op onze eilanden, gerealiseerd kunnen worden.

◆

INVESTMENT GUARANTEE PROGRAM

Na de tweede wereldoorlog kregen de meeste kolonies hun onafhankelijkheid van de "moederlanden". Deze onafhankelijkheid betekende een aanzienlijk verlies voor vele Europese landen. Maar ook voor de Verenigde Staten hield deze omwenteling grote gevaren in, daar in al deze onderontwikkelde landen Amerika goed vertegenwoordigd was door haar investeerders met belangrijke beleggingen. Latijns Amerika, ofschoon reeds lang juridisch onafhankelijk, speelt in dit verband ook een belangrijke rol.

Het is dan ook niet vreemd dat in 1949 het "Investment Guarantee Program" in het leven werd geroepen. Krachtens het I. G. P. kon de Amerikaanse regering bilaterale overeenkomsten aangaan met landen met betrekking tot investeringen. Dit betekent dat Amerikaanse investeringen in het buitenland beschermd worden en omgekeerd ook. Aangezien de situatie zo is dat praktisch alleen Amerikanen in het buitenland investerigen hebben en omgekeerd niet, komt het feitelijk hierop neer dat het I. G. P. alleen Amerikaanse investeringen betreft.

De ontwikkeling van dit I.G.P. kan ondergebracht worden in drie fasen: van 1949 tot 1960, van 1960 tot 1963 en van 1963 tot 1967.

Gedurende de eertse periode werd slechts verzekerd tegen "risks of currency convertibility (valuta devaluatie), expropiation and war". Expropiation houdt in dat een land, dat partij is bij zo'n overeenkomst niet tot onteigening mag overgaan. Zou dit wel geschieden, dan moet de betrokken regering "quickly and fairly" schadevergoeding betalen over het totaal verzekerd bedrag, in dollars, zelfs wanneer de investering zou zijn geschied in lokale valuta. Praktisch betekent dit dat bij geschillen het State Department in de plaats treedt van de individuele Amerikaanse investeerder. Op deze wijze worden interventies "gelegaliseerd". Het land verbindt zich ook om in de toekomst geen wetten te maken in strijd met de garantieovereenkomst. Op 31 maart 1960 had het State Department, via het A.I.D. (Agency for International Development) dat met deze kwestie belast is, garantie overeenkomsten met 25 landen afgesloten, ter waarde van 498.500.000 dollar.

Na de confiscatie van Amerikaanse bezittingen in Cuba gedurende 1960, kon men zich ook verzekeren tegen "risks of revolutions and insurrections". Kennelijk dreigden veel revoluties uit te breken want in 1961 hadden de V.S. reeds met 65 landen zo'n contract gesloten; het verzekerde bedrag bedroeg toen 1.308.000.000 dollar.

Begin 1964 is het verzekerde bedrag opgelopen tot 2.209.171.111 dollar. De V.S. gaan zelfs zover dat zij in 1965 met Brazilië overeenkomen, dat voortaan ook "business risks" zij het "in certain situations" als verzekeringsclausule kunnen worden opgenomen.

Tot nu toe hebben wij gezien dat de V.S. met regeringen van landen een garantie verdrag sluiten. Maar die landen zijn alleen dan tot garantie verplicht, wanneer de **ondernemingen**, waar het per slot van rekening om gaat, met de eerder genoemde Agency for International Development een contract hebben gesloten, om zich tegen de hierboven vermelde risico's te verzekeren. Voordat zo'n contract gesloten wordt moet aan

verschillende voorwaarden worden voldaan o.a., de investeerder moet Amerikaan zijn, de investering moet zuiver in de private enterprise sfeer liggen, in uitzonderingsgevallen kan een joint-venture verzekerd worden. Een verzekering wordt slechts afgesloten wanneer het een project betreft. waarbij van Amerikaanse goederen en diensten gebruik zullen worden gemaakt. Niet verzekerd wordt een project wanneer het betreft "a monopoly or other unreasonable kind of restriction of trade not in the best interest of the U.S." Wanneer een investeerder erin slaagt zo'n contract te sluiten dan betaalt hij jaarlijks aan het A.I.D. een premie van 1.75% over het totaal verzekerde. Wenst men zich alleen tegen één risico onderdeel te verzekeren, dan bedraagt de premie 0.5%: een bijzonder rendabel bedrijf voor het State Department.

Latijns Amerika speelt bij dit alles een belangrijke rol, hoe kan het ook anders. Tot 1960 hadden slechts 6 landen een garantieverdrag gesloten, t.w. Bolivia, Ecuador, Guatemala, Haiti, Paraguay en Peru. Eind 1960 bedroeg het totaal verzekerd bedrag in Latijns Amerika 868.300.000 dollar, d.i. 39.3% van alle VERZEKERDE Amerikaanse investeringen oftewel 2.209.200.000 dollar. Benadrukt moet worden dat het vooral recente investeringen betreft, nl. die investeringen gedaan ná de Cubaanse confiscaties. Mexico is het enige Latijns Amerikaans land dat niet zo'n verdrag met de V.S. heeft getekend. Cuba is officieel ook partij geweest tijdens Batista.

Het ligt in de bedoeling van de V.S. om in de toekomst deze verdragen met Latijns Amerika via de O.A.S. (Organisatie van Amerikaanse Staten) te laten lopen, maar dan in de vorm van één multilateraal verdrag, waarbij dan al deze landen gebonden zullen zijn. Mexico heeft nl. tot nog toe geen interesse getoond; Brazilië en Uruguay, ofschoon zij de overeenkomst hebben ondertekend, hebben nog geen toestemming van het parlement.

Het is daarom, mede om andere redenen, in het belang van Latijns Amerika dat de O.A.S. zo spoedig mogelijk wordt opgeblazen. Hiertegen hebben de V.S. zich (nog) niet kunnen verzekeren....

Wij zien dus dat o.a. de Latijns Amerikaanse landen met handen en voeten aan de V.S. gebonden zijn. Cuba heeft zich als eerste aan deze dodelijke greep weten te onttrekken. Wanneer zullen de anderen volgen?

◆

ARGENTINIE: DRAMA IN KORTE BEDRIJVEN.

Door het aftreden van de chef van de generale staf, Pistarini zijn de geruchten over de aftocht van de president Juan Carlos Onganía van het politieke Pampa-toneel toegenomen. In ieder geval staat het thans buiten twijfel dat hij in alarmerende mate aan prestige verliest.

Onganía motiveerde ongeveer 11 maanden geleden het wegwerken van de langs democratische weg gekozen president Illia, door te verklaren dat deze het regeringsapparaat lamlegde door het gemis aan besluitvaardigheid. Maar Onganía, die zijn braziliaanse collega Castello Branco bij lange na niet benadert, heeft het machtsvacuum waarmee Argentinië bleef zitten op geen enkele manier kunnen opvullen.

Onganía wijst een a-politiek beleid van de hand, doch welke doeleinden hij nastreeft laat hij volkomen afhangen van zijn onnavolgbaar, militair doorknede, brein. Een deel van zijn revolutionairen predikte het cooperativisme, een facistische standen-staat. Dit idee heeft hij inmiddels laten vallen en vervangen door het communitarisme van Frei, zonder zich maar een moment af te vragen wat dit nu precies inhield. De term schijnt het momenteel goed te doen in Zuid-Amerika dus waarom zou hij er geen gebruik van maken en tweedens waarom moet een militair zich in 's hemels naam met politieke filosofie bezig houden? Heeft hij dan soms geen wapenen meer?....

Intussen is er nog een tweede ster aan het Argentijnse firmament verschenen in de persoon van dr. Guillermo Borda. Dit heerschap is een van de vele volgelingen van de Ateneo de la República. De oprichter van deze Ateneo was niemand minder dan Mario Amadeo, die zich twintig jaar geleden aandiende als aanhanger van Hitler in Argentinië. Welnu Borda is door Onganía benoemd tot de minister van buitenlandse zaken, doch doet blijkens persberichten niets anders dan zaken vrienden in het binnen en buitenland bevoordelen op kosten van de meer en meer verpauperende bevolking. Vreemd is dit niet want de Ateneo is uitgegroeid tot een club van bemiddelde heren, die gematigd nationalistisch zijn, pro-westers, niet uitgesproken peronistisch doch wel zozeer van hun rijkdom en macht bewust dat zij een samenwerken met de peronistische gezinde massa niet afwijzen. De Ateneo mag dan als exclussieve club een grote sociale standing vertegenwoordigen en toegang verlenen tot hoge posten, als bron van politieke doelstellingen is zij volkomen uitgedroogd. En juist om deze redenen moeten wij concluderen dat Onganía binnenkort uitgekletst zal raken. Immers van een militaire dictatuur zou men kunnen verwachten dat zij op de officieren steunt, doch Onganía heeft de afgelopen maanden alle officieren naar hun garnizoenen gestuurd en de openbare functies aan katholieke reactionaire burgers gegeven. Het bijzondere hierbij is dat Onganía evenmin de steun van de bestaande politieke partijen heeft. Wij hebben reeds in bovengenoemde Kambio jaargang 2 no 5 gesteld, dat dit een van de redenen is waarom hij het niet aandurft openbare verkiezingen uit te schrijven.

Deze onduidelijkheid echter schijnt de opgeheven partijen moed te geven. De Volksradicalen van dr. Illias zijn inmiddels op 1 maart met een openlijke propagandacampagne begonnen. En ex-president Frondizi die een andere groep radicalen aanvoert, heeft zijn flirt met de revolutionaire beweging beëindigd en is aan een rondreis in Europa begonnen teneinde de wereldopinie tengunste van zijn beweging te doen keren. Voor Onganía schuilt de tragiek hierin dat wanneer hij de activiteiten van deze opgeheven partijen verder blijft dulden, dit onderkend zal worden als een teken van zwakte en wanneer hij besluit deze te gaan bestrijden, hij direct de tegenkrachten in het strijdperk zal roepen.

Al met al ziet het er naar uit dat binnen niet al te lange tijd Argentinië volop weer voor voorpagina-nieuws zal zorgen:... Een cavalerist vervolgt zijn eenzame weg door de troosteloze pampa...

◆

COLON SUPERMARKET

Exclusief bij Colon Hak's Hollandse groenten in glasverpakking.
Hak's groenten zijn niet te onderscheiden van vers.
Alleen de fijnste kwaliteit is verpakt in glas U kunt immers zien wat U koopt.
Eenmaal HAK groenten geproefd dan bent U voor altijd verwend.

Spinazie	1/2	pot	43	1/1	pot	65
Snijbonen/wittebonen	1/2	pot	59	1/1	pot	95
Boerenkool	1/2	pot	48	1/1	pot	71
Andijvie	1/2	pot	48	1/1	pot	75
Bruine bonen	1/2	pot	54	1/1	pot	89
Doperwten/wortelen	1/2	pot	59	1/1	pot	99
Witte bonen	1/2	pot	47	1/1	pot	75
Kapucijners	1/2	pot	44	1/1	pot	72
Witte bonen in tomaten saus	1/2	pot	52	1/1	pot	85
Rode bieten	1/2	pot	45	1/1	pot	72
Sperciebonen	1/2	pot	57	1/1	pot	89
Speksnijbonen	1/2	pot	59	1/1	pot	105
Rode kool	1/2	pot	49	1/1	pot	75
Appelmoes	1/2	pot	50	1/1	pot	98
Wortelen fijn	1/2	pot	52	1/1	pot	79
Zuurkool	1/2	pot	49	1/1	pot	75
Doperwten middelfijn				1/1	pot	74
Doperwten zeerfijn				1/1	pot	135

Veel meer groenten, veel minder water
De lekkerste Hollandes kaas koopt U bij COLON
Goudse - Edammer - Leidse - Jong - Belegen - oud
Gratis proeven voor U koopt.

HUISHOUD AFD. COLON

KWALITEIT * SORTERING * PRIJS

VOOR IDEALE GESCHENKEN

Badkamer towel set, geschenkenverpakking	9,15
Geweven wollen tafellopers	10,95
Jorzolino ledikant garnituur geschenk verp.	9,—
Geborduurde beddelakens, Jorzolino 2 pers.	15,—
Prachtige vloerkleedjes	13,50
Arzberg theeservies, 6-delig	35,—
Sola roomstel	21,50
Sola kwastlepels, 6 delig	6,95
Sola taartvorken 12 delig, geschenk verp.	6,50
Ice jugs van prachtige houtwerk	10,—
Melita kinderservies 3-delig	4,45
Sola souvenir theelepeltjes met Curacaose afbeeldingen	1,50